

9 ta' Diċembru, 1946.

Inihallfin:

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *Pres*

L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

L-Onor. Dr. L. A. Camilleri, LL.D.

Olga Galea Naudi et. versus Carmelo Muscat

Lokazzjoni — Board tal-Kera — Indikazzjoni

ta' l-Awment tal-Kera li jrid il-Lokatur — Korrezzjoni —

Nvillità — Art. 26 u 28 ta' Ordinanza XXI ta' l-1931.

Jekk il-lokatur, fir-rikors li jgħib quddiem il-Board tal-Kera jitlob l-awment tal-kera mingħajr ma jgħid x'awment irid, imma jitlob bias li l-kera jiġi awmentat sakemm tippermetti l-liġi bhala kera gust, ma hemmx lok ta' vjolazzjoni ta' wicket mill-elementi meh-tieġa fir-rikors, u għalhekk dak ir-rikors ma jkunx null.

Jekk imbagħad il-Board jidherli illi t-talba għandha tkun iżjed de-terminata b'ec tkun intelligibili, il-Board jista' jordna li r-rikor-rent jindika l-awment tal-kera li jrid. U din il-korrezzjoni tista' asir anki jekk l-intimat ikun kontumaci, għalhekk ir-rikors jiġi no-tifikat mill-ġdid kif korrett lill-intimat.

Il-Qorti — Rat it-talba tar-rikorrenti quddiem il-Board li jirregola l-Kera, fejn ippremettew li qegħd'n jikru lill-inti-mat id-dar nru. 11, Windmill Street, Valletta, bil-kera ta' £5 fix-xubar, dar li l-intimat immobilixxa u qiegħed jikriha ammobiljata f'appartamenti bi profitti kbir, u talbu li jiġi aw-mentat il-kera għal dak li l-Board jirritjeni li jkun il-kera xieraq;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Board fuq imsemmi fil-15 ta' Lulju 1946, fejn iddikjara illi l-omissjoni da parti tar-rikor-renti ta' l-ammont pretiż jirrendi irritu r-rikors, u għalhekk tillibera lill-intimat "ab observantia judicii", bli-spejjeż kon-tra r-rikorrenti; wara li kkunsidra;

Illi sostanzjalment it-talba hija għal fissazzjoni tal-kera xieraq; illi għalkemm fl-art. 26 ta' l-Ordinanza XXI ta' l-1931 nihux impost espressament l-obligu li s-sid jindika s-somma tal-kera li huwa jippretendi bhala awment, iżda dan huwa ndikat fil-formola "A" msemmija fl-art. 28, u meta l-liġi tghid "talba għall-awment", implicitament hemm illi s-som-

ma għandha tkun indikata, u għalhekk dik is-somma hija element indispensabili għar-rikors; illi diversament jista' jkun hemm xi inkonvenjenzi fil-każ ta' kontumaccja enumerati mill-Board;

Rat ir-rikors tar-rikorrent Galea Naudi u Professur V. Caruana, fejn talbu r-revoka ta' dik is-sentenza, billi jiġi deċiż li t-talba hija sostenibili kif proposta, jew talvolta tista' tiġi sostnuta skond l-art. 211, Kap. 15 Ediz. Riv., u jiġi ordnat illi l-ispejjeż ta' l-ewwel istanza jkunu riżervati għad-deċiżjoni tal-meritu u l-atti rimessi lill-Board għad-deċiżjoni ta' dak il-meritu, bl-ispejjeż kontra l-appellat;

Omissis;

Rat nota oħra ta' l-appellat fejn jeċċepixxi n-nullità tal-proċeduri peress li kier imissha għet magħmula l-proċedura tad-dispożizzjoni ta' l-art. 15 (1), Kap. 109 tal-Liġijiet ta' Malta;

Omissis;

Tikkunsidra;

Illi l-kwistjoni devoluta f'dan l-appell hija unikament dik jekk ir-rikors preżentat quddiem il-Board għandux l-elementi kollha li trid il-liġi. Il-liġi, fl-art. 26 (Kap. 109 ta' l-insemmija liġijiet) tghid illi r-rikors għan-nom tal-lokatur għandu jkollu t-talba għall-permess biex jawmenta l-kera, jew biex jimponi kondizzjonijiet godda, u jindika r-raġunijiet għal dak l-awment jew għal dawk il-kondizzjonijiet godda, għandu jghid ukoll il-kera preżenti kemm hu u l-kondizzjonijiet "actu" preżenti; imbagħad l-artikolu ta' wara jghid illi t-talba għal kondizzjonijiet godda jew għall-awment tal-kera jkunu magħmula skond il-formola "A" annessa mal-liġi; u l-art. 28 jghid ukoll illi l-użu ta' kwalunkwe formola oħra ma jgħibx ebda nullità, kemm il-darba t-talba jkollha l-informazzjonijiet rikjesti mill-art. 26 fuq imsemmi. Għalhekk il-legislator għamel riferenza għall-kondizzjonijiet preskritti f'dak l-artikolu, li, kif ingħad iżjed 'il fuq, jghid li għandu jkun hemm (1) it-talba għall-permess (2) biex tawmenta l-kera (3) jew biex timponi kondizzjonijiet godda (4) u l-indikazzjoni tal-kera attwali u l-kondizzjonijiet attwali. Rigward l-element nru. 2, aw-

ment tal-kera, normalment il-lokatur għandu jgħid x'awment irid, halli l-Board ikun jista' jara u eżamina jekk dak il-kera hekk awmentat, in konfront mal-kera attwali, huwiex gust jew le u skond il-liġi. (Għalhekk ġeneralment il-lokatur jispesifika l-kera li jrid, u għalhekk il-formola tgħid hekk, għaliex mhux biss l-użu huwa hekk, iżda anki r-raġuni trid hekk ukoll. Iżda kien hemm każijiet, anki quddiem il-Board diversament presjedut, meta l-lokatur talab l-awment tal-kera attwali għal dak il-kera gust li jista' jitlob skond il-liġi, u b'dan l-ebda element ma huwa vjolat, preċiżament għaliex għalkemm id-determinazzjoni tal-kera hija hekk iżjed regolari, iżda l-lokatur jista' jgħid illi huwa jrid l-oġġett kera l skond il-liġi l-Board jista' jagħtih. Infatti-dik il-frasi hekk ġenerika, mingħajr determinazzjoni ta' l-awment, sostanzjalment tinsinifika dan, illi l-lokatur jitlob il-kera gust li skond il-liġi jistax jiġi lill-Board. B'dan il-mod ma jkunx hemm ebda element nieqes mir-rikors, għaliex il-lokatur ikun talab "expressis verbis" l-awment tal-kera, u bil-mod fuq speċifika ikun iddikjara li jrid dak li l-Board jista' skond il-liġi jagħtih, peress li hemm maximum li l-Board jista' jagħti:

Tikkunsidra:

Illi mbagħad il-Board ikun jista' skond il-liġi stess jippermitti kwalunkwe korrezzjoni fir-rikors għall-fini li jirrendi r-rikors iżjed intelligibili; u b'din id-dispożizzjoni l-legislatur ried, konformement għall-ispirtu modern tal-legislazzjoni, fejn anki petizzjoni ta' appell tista' tiġi korretta, u dnhal dak ir-rimedju biex jagħti fakoltà lill-Board li jagħmel xi korrezzjoni fir-rikors biex id-dispożizzjoni tkun iżjed intelligibili; u la darba l-lokatur ikun talab awment ta' kera għal dak li huwa xieraq jew gust, jew permissibili skond il-liġi, jekk il-Board jidherli li t-talba għandha tkun iżjed determinata biex tkun intelligibili, għandu d-dritt jordna l-r-rikorrent jindika l-kera li jrid; u preċiżament l-appellanti d-dikjaraw is-somma li hija mitluba bħala awment. L-istess jista' jsir fil-każ illi l-parti tkun kontumaċi; għaliex allura f'dak il-każ il-Board, in vista tad-dispożizzjoni fuq imsemmija, għandu d-dritt li jordna li s-somma tiġi preċiżata u tkun notifikata mill-

għdid lill-parti li baqgħet kontumaci. Del resto, dik il-parti, meta tircievi r-rikors, anki mingħajr determinazzjoni tas-somma, iżda bit-talba għall-awment ta' somma xierqa jew gusta, għandha tifhem illi l-parti trid dik is-somma li jisthoq-qilha skond il-liġi;

Tikkunsidra;

Illi din il-Qorti hija nvestita b'appell fuq il-kwistjoni fuq miġjuba, iżda eċċezzjonijiet oħra, anki preliminari, għandhom ikunu svolti quddiem il-Board, preċiżament biex f'dan il-każ il-partijiet ikollhom il-benefiċċju ta' l-eżami doppju; għalhekk din il-Qorti ma tistax f'dan l-istadju tidhol fl-eżami ta' l-eċċezzjoni tan-nullità miġjuba mill-appellat, iżda tirriżervalu dik l-eċċezzjoni li tiġi diskussa u deċiża quddiem il-Board;

Għal dawn ir-ragunijiet;

Tiddikjara u tiddeċidi illi r-rikors ta' l-appellanti lill-Board gie magħmul skond il-liġi, u għalhekk tilqa' l-appell ta' l-istess rikorrenti, u tordna illi in vista ta' ċirkustanzi tal-każ l-ispejjeż fuq l-incident ma jiġux taxxati bejn il-partijiet għal dak li jirrigwarda ż-żewġ istanzi; id-dritt tar-registru relativ kontra l-appellat. U f'dan is-sens tirrifirma s-sentenza li minnha hemm appell, u tirrinviya l-proċess quddiem il-Board biex jiġi diskuss u deċiż skond il-liġi.